

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 30.000 K	Egy óra 36.000 K
Három óra 90.000 K	Három óra 108.000 K
Egy év szám köznap 1200, vasár és ünnepnap 2000 K	

Feladó szerkesztő és lektornajdomos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnep utáni napot kivéve minden nap.

A pénzügy koncentrációja

Hiába volt a parlamenti ellenzék minden botránykeltése, hogy utaválól a Genfben utazott miniszterelnöknek nyugtalan és izgalmas hinterlandot rendezzenek, a magyar delegátusok kötelességükhöz híven állottak komoly feladatuk elé a népszövetség pénzügyi bizottságának tárgyalásain. Munkájukat siker koronázta s az ezekről érkezett híradások megnyugvással töltik el a magyar közvéleményt.

A politikai fondorlatok meghiusulása, mely elősegíti, hogy pénzügyi kormányunk céltudatos törekvései továbbra is helyesléssel találkozzanak, rábresztheti a magyar társadalmat arra, hogy mennyire könnyű lelkiismeretű gáncsvetés volt a genfi ut elé gördített akadály. Amidőn a külföldön semmi animozitás, semmi ellenszenv nem mutatkozik a magyar állammal szemben, itthon igyekeztek bangulatot kelteni csak azért, hogy hivatkozhasanak a Bethlen kormány ellen indított kormánybuktató politikai hadjáratukban, részben az előzetes nelléségekre, majd utólag a genfi ut sikertelenségére. Nem siker, hanem természetes tapasztalat volt az, hogy miniszterelnökünk és pénzügyminiszterünk a külföldi hatalmak képviselői részéről a régi megbecsüléssel és szívélyességgel találkoztak s nem sikertelenség, hogy az ódiózus frankiügy bővebb tárgyalása nem került, sőt ellenkezőleg elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy a világ intéző politikai köréit és külpolitikai képviselőit, Genfben küldött delegációjának előkelőségeit százezreket jobban érdekelte a magyar újjáépítés programja, mintsem a rendőri büntetéseinek ez a kétségkívül nem gyakori esete.

Tehát Genfben az történt, ami Magyarországra kedvező, megállapították, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi rekonstrukció helyes mendedben folyik s a továbbiakra vonatkozólag a magyar kormánytól bemutatott tervezet megfelel azoknak az elvárásoknak, amelyeket a népszövetség pénzügyi bizottsága annakidején lefektetett. Mint reform valósul meg, amit a magyar pénzügyminiszter terjesztett elő a kormány megbízásából, hogy ezentúl minden állami pénz a Nemzeti Bankhoz fog irányittatni. A Postatakarékpénztár és a Pénzügyi Központ visszatereltetnek eredeti hivatásukhoz, a hiteléletben történő minden különösebb változás nélkül viszont a Nemzeti Bank, amely oly kitünően tölti el hivatását s mutatta meg a magyar korona ellen megkísérelt legutóbbi értékron-tással kapcsolatban pénzügyi gyakorlati értéknívót biztosító irányító

erejét, ezentúl az egész magyar gazdasági és pénzügyi hitélet terén kezébe kapja a legteljesebb irányítást. Kell is, hogy mindez megtörténjék addig a közel jövőben elkövetkező időpontig, amikor ez év júniusában döntés alá kerül a pénzügyi ellenőrzés megszüntetésének kérdése, amikorra végérvényesen produkálnunk kell, hogy állami költségvetésünk és magángazdaságunk egyformán szilárd

alapon nyugszik. Ha számba vesszük a genfi utnak ezt a pozitív eredményét, szégyenkeznünk kell rosszhiszemű pártos, politikai frakcióinknak aknamunkáján, mely kisültívű szeretett volna tenni az ország társadalmát, viszont annál inkább meglegedetteknek érzünk magunkat azért a bizalomért, amellyel kezdetül fogva kísértük a magyar delegáció utazását és törekvéseit.

Bethlen hosszabb látogatást tett a német kancellárnál és külügyminiszternél.

Ma folytatják a frankvitát. — A miniszterelnök hazajövetele kitolódott.

Budapest, márc. 15. Bethlen István gróf miniszterelnök Genfben vasárnap a német kancellárnál és a külügyminiszternél tett hosszabb látogatást, majd a magyar és német delegáció közös kirándulásra indult a környékre.

Bethlen miniszterelnök szerdán délelőtt indul hazra, ha Németország felvétele kedden megtörténik.

Budapest, márc. 15. A politikai élet erősen készülődik a nemzetgyűlés holnapi összeülésére, amelyen azonban az eredeti tervtől eltérően

Pethlen miniszterelnök nem vehet részt, miután Genfben való hazaérkezése kitolódott. Valószínűleg szerdán jön haza s esütörtökön a kormány-pártot, pénteken pedig a nemzetgyűlést tájékoztatja a genfi ut eredményeiről. Az ellenzék erősen készülődik a frankvitára. Az ellenzékiek tiltakozni akarnak Pallavichini kihallgatása ellen és mentelmi jog megszerzésének mondják azt, ha Pallavichini parlamenti beszédéből kifolyóan valószínűsítésre kényyszerítik.

Hubay Jenőt, Dohnányi Ernőt és Vecsey Ferencet Debrecen díszpolgárává fogják választani.

Nagy jelentőségű önálló indítvány a csütörtöki közgyűlés előtt. — A magyar kultúra vezérkarának nagy értékei.

A Debreceni Zenekedvelők kör nagy jelentőségű önálló indítványt jelentett be Debrecen város törvényhatósági bizottságának csütörtöki közgyűlésére. A kör vezetőségének indítványa azt célozza, hogy a magyar zenekultúra három világhírű nagymestert dr. Hubay Jenőt, Dohnányi Ernőt és Vecsey Ferencet válasszák meg a város díszpolgárává. Bizonyosra vehető, hogy az indítványt egyhangulag teszi magáévá a közgyűlés s lelkesedéssel iktatja Kossuth Lajos, Széchenyi István, Vörösmarty Mihály és a magyar nemzet többi halhatatlanai mellett Debrecen díszpolgárai sorába a három mestert, akik a kultúra nemes fegyverével szereztek becsületet a külföldön a nemzetnek.

Az önálló indítvány a többek között a következőket mondja:

Minden népnek van egy regéje a csodálatos hősről, akit mikor legyőz a tulerő, átváltozik és az alakjába előtt vesz ellenségén.

A tulnyomó ellenségtől legyűrt magyarság erői nem szüntek meg, csak átváltoztak s a magyar virtus most a kulturális erők szolgálatában messze felülhaladja azokat, akik nemzeti és fődrajzi egységét megbontották.

A magyar kultúra vezérkarában ott is az első sorban állanak a nagy magyar művészek, akiket a magyar föld talán azért teremt ki a nagy katasztrófa előtt, hogy vigaszunk és bizodalomunk legyen ideben. — világhírű fáklyánk odakünn a magyar erőnek. Dr. Hubay Jenő nemcsak az egész világon tette Liszt Ferenc utján újra tiszteltté a magyar nevet, de ősz fejjel elindult az elszakadt területekre ajostokodni s hegedűje szavával forrasztotta egygyé velünk a megszállt területek magyarságát, nemzeti ünneppé avatván hangversenyeit, művészetét előtt meghajtani kényszerítve még elnyomóink zászlaját is.

Dohnányi Ernő ma a világ legnagyobb zongoraművésze. Amerikától Oroszorszáig csak nevének kell kiej-

teni s mindenki azt mondja: e nagy magyar művész!

Amerika, angol, német, francia hités oroszszerék büszkék, ha ő vezényli őket, jó szíve egyengeti a nagy fiatal magyar tehetségek útját és Hubay Jenővel együtt elég rá hivatkozni a külföld előtt, ha a magyar kultúra felényét akarjuk bizonyítani.

Vecsey Ferenc, mint fiatal hegedűs földi királyok kedvence, a világhírű dédelgetettje, évek óta visszavonulva ő birtokán, mikor értesül a katasztrófáról, mely ezer és ezer magyar családot tett földönfutóvá s mint egykor Liszt, otthagyja palotáját és hegedűjével gyűjt össze vagyonekat a jótékony célra.

S amikor itt van s látja, hogy a magyar kultúrának mennyi anyagi erőre volna szüksége, újabb íradással e nemzeti művelődés sok intézményének segítségére siet.

Diszt és fényt adnak a magyarságnak e nagy művészek és nagy emlekek s méltók arra, hogy egy nagy magyar város, mely annyiszor részvett művészetek áldásaiban, díszpolgárai közé fogadja őket.

Ajánljuk indítványunkat a közgyűlés egyhangú bizalmába.

Hazafias tisztelettel: Dr. Magoss Györgyné, Márk Endre a debreceni Zenekedvelők Köre elnöke, dr. Hadlász Zsigmond Debrecen sz. kir. város főispánja, dr. Csűrös Ferenc, dr. Tüdös Kálmán, dr. Kutty Sándor, P. Nagy Zoltán.

Megegyeznek Genfben?

Budapest, március 15. Genfben még mindig felnyak a tanácskozások. Most már általános a vélemény, hogy megtalálták a módot a békés megállapodásra. Azt várják, hogy kedden Németországot egyhanguan felveszik a népszövetségbe.

Csanak Béla szerzői esije.

Jeleztük, hogy Csanak Béla Debrecenben folyó hó 24-én a városi zenede termében szerzői estét tart, melyen Zemplénié Csanak Mária, Gömöri Havass Gáborné és dr. Szédlő Miklós fognak közreműködni. Bemutatásra kerül egy négy tételes hegedű-zongora szonáta, a szerző „Magyar Hiszekegy”-je, énekszámok és kisebb hegedűdarabok. A szerzői estét nagy érdeklődés előzi meg.

Egy Ghillányi báró családja.

Budapest, március 15. Ghillányi József bárót feljelentették, hogy hamis okmányok alapján anyósa birtokára 120 millió koronát vett fel. Ghillányi, aki rosszul sikerült üzletei tönkretettek, külföldre szökött,

Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése.

Debrecen legnagyobb és legnépszerűbb intézete a Debreceni Első Takarékpénztár f. hó 14-én délelőtt tartotta 80. évi közgyűlését, amelyen Laubner József a Magyar Nemzeti Bank főnöke és Sexty Emil főnökhelyettes jelenlétében igen nagy számú részvényes közönség jelent meg. A közgyűlést a Nemzeti Hírszolgálat elmondásával Szomjas Gusztáv nemzetgyűlési képviselő az intézet elnöke nyitotta meg.

A tárgysorozat letárgyalása alkalmával Kardos Géza indítványára több hozzá szólás után a felértékelési rendelet figyelembe vételével a részvények névértékét 50 pengőben határozták meg és így 40 db. régi részvény kerül összevonásra. Természetesen a töredék részvények birtokosai is tovább gyakorolják jogaikat a részvénytöredékek arányában. Dr. Nagy István indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy esetleges újabb alaptőke felemeléshez legalább 2000 darab részvény jelenléte szükséges.

Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések és zárszámadások elfogadása után dr. Kardos Endre felszólalására Versényi Tibor vezérigazgató változókat a nehézségeket, amelyekkel az intézetnek régi hírnevéhez méltóan küzdeni kell azért, hogy Debrecen és vidék közönségét oleós hitellel láthassa el. Kamattételeit legelőszóban kell megszabni az intézetnek és így a bevételek nem szaporodhatnak olyan arányban, mint ahogy a kiadások és főleg az adók nőnek a legszigorúbban keresztül vitt takarékoskodás mellett is. Mindazonáltal az intézet, mint régi, szolid takarékpénztár a közönség legnagyobb bizalmát élvezte és ezenfelül vállalatit is pénzügyileg olyan módon alapozta meg, hogy azok jövedelmezősége a legszebb eredményekre jogosít és így történhetett meg, hogy a tavalyi többi intézetekhez viszonyítva aránylagosan magas osztalékokat az idén 50 százalékkal emelni tudta.

A vezérigazgató fenti fejtegetéseinek megnyugvással való fogadása után dr. Gerzeiv Jenő indítványára ugy az igazgatóságnak és intézőségnek, mint különösen főleg Versényi Tibor vezérigazgatónak egyhangú lelkesedéssel külön is bizalmat szavazott a közgyűlés.

Kirándulás motorkerékpáron a hajdusoboszlói hőforráshoz

A debreceni motorkerékpár-klub vezetősége a motorsport minél szélesebb körben való megkedveltetése, a motorsport fejlesztése s minél intenzívebb tétele érdekében társas kirándulásokat vett tervbe. A legelső ilyen kirándulást március hó 28-án óhajta megrendezni, melynek a hajdusoboszlói hőforrás lesz végcélja, jobban mondva érdekessége.

A motorkerékpár-klub vezetősége ezúton kéri fel nemcsak a tagokat, hanem a helybeli összes motorkerékpár tulajdonosokat, hogy a f. hó 28-ra tervezett kirándulás részleteinek megbeszélése végett f. hó 16-án, azaz kedden este 8 órakor az Angol Kiarálynő fehértermében jelenjenek meg.

Meghalt a bicsérdista kura miatt.

Budapest, március 15. Sopronban a bicsérdista életmód miatt egy év alatt összeroppant Kovács Kálmán herkulesi erejű ember. A koplalás és a gyenge táplálkozás annyira önkretette, hogy meghalt.

Incidens a fővárosban a szociálisták márciusi ünnepélyén.

Őrizetbe vettek egy szónokot, akinek kiadatásáért tüntetett a tömeg.

Budapest, márc. 15. Vasárnap délelőtt a keresztény szervezetekbe tömörült munkásság példás rendben felvonulást rendezett a Petőfi-szoborhoz, ahol az ünnepség minden incidens nélkül folyt le.

Nem így a szociáldemokratáknál. A szociáldemokraták gyűlése nagy arányú rendőri készültség vonult ki s arra szükség is volt, mert a szónokok beszéde közben az ellentétes felfogású hallgatóság többször közbekiabált, mire a szociálisták ezeket megtámad-

ták. A rendőrségnek őrizetbe kellett vennie Slachta Kálmánt, akit a tömeg akart verni. A gyűlés után a szociáldemokrata munkások egyrésze a kapitányság elé vonult és Slachta kiadatását követelte. A rendőrségnek kellett a tömeget szétoszlatni.

Ugyancsak több csoport másfelé rendezett tüntetéseket, úgy hogy a rendőrségnek több helyen kellett beavatkoznia. A tüntetők közül több egyént, aki a proletár diktatúrát élte, előállították.

Lélekemeiő érettségi találkozó a Kollégiumban.

42 milliós cserkészalapítvány a gimnáziumnak.

A kollégiumnak azok a tanítványai, akik 17 évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgálatot, március 14-én tartották találkozójukat. A régi, híres, rendkívül tehetséges osztályból, melyen tizenöc jöles éretett volt: Dr. Görgey Márton vm. tiszti főorvos, dr. Miszti Károly városi főügyész, Vitéz dr. Kovách Elemér törvényszéki bíró Kesztüis Lajos keszthelyi gazd. akad. tanár, Dancsházy Sándor lelkész, dr. Csiky Béla, Vitéz dr. Szabó Sándor, dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, Dóczy Gedeon dr., Oláh Dániel dr., Fésüs Lajos, Borsy István, Lalusy István, Julow Imre, Lédarér József, Oláh Károly, Szele György. Többen feleségeiket is elhozták.

A kollégium oratóriumában gyűltek össze hálaadó isteni tisztelőre. — Dancsházy Sándor mondott itt lélekemelő, könnyeket fakasztó, mélyen hívő, szívből jövő imát és beszédet. Utána a megjelent hölgyekkel együtt a díszterembe vonultak át, hol a találkozó hivatalos része folyt le. Dr. Görgey Márton mint az összejövetel elnöke üdvözölte az Alma Matert s volt tanáraikat, kik közül Karai Sándor és S. Szabó József igazgatók, dr. Csűrös Ferenc, dr. Szabó Márton, Kecskeméthy M. Lajos, Révész Lajos és Osváth Ödön voltak jelen. Az üdvözlésre S. Szabó József igazgató válaszolt, boldogan dicsekedve azzal, hogy a találkozó a hozzájuk fizűtt szép reményeket fnyesen beváltották s hogy bennük a kollégium szellemi s

etikai értékei csodálatosan gazdag kamatokat hoztak. Isten áldását kérte további pályafutásukra is.

Ezután dr. Görgey Márton bejelentette, hogy Vitéz dr. Kovách Elemér kezdeményezésére a megjelent és távollevő volt tanulóársak negyvenkét millió koronát gyűjtöttek össze az iskola iránti hálájuk jeléül a gimnázium céljaira. Vitéz dr. Kovách Elemér lelkeszavu javaslatára egyhangú határozással kimondták, hogy az egész összeget, mint alapítványt a református főgimnázium 172 számú Erő cserkészcsapata javára ajánlják fel azzal a céllal, hogy kamtaiból származó kiváló cserkészek bel vagy külföldi táborozását segítsék elő. Erő a hitűk, hogy a kollégium összes volt tanítványai hozzá fognak járulni az alapítvány emeléséhez, hogy így a nemzeti fontosságú cserkeszet fejlesztése nagy mértékben munkál-tassék.

Az adományt az egész csapat élén Debreceni Ferenc főgimn. tanár köszönte meg s kímélte, hogy ehhez hasonló nagy alapítvány sehol nem volt eddig az országban. A cserkészek néhány gyönyörködtető karénekszáma után a találkozó megtekintették az új gimnáziumot. Délben a Belvárosi éttermében gyűltek össze társasbédre, hol ősi magyar szokás szerint számos pohárköszöntő hangzott el s a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradt együtt a társaság.

A Függetlenségi kör részvét Benedek János elhunytja felett

A Debreceni Függetlenségi-kör vasárnapi közgyűlése elhatározta, hogy Benedek János halála alkalmából részvétáviratot intézzen özvegyéhez s kifejezik részvétüket a függetlenségi eszmék kiváló harcosának elvesztése felett.

A közgyűlésen dr. Szabó Ferenc titkár beszámolt a kör múlt évi működéséről.

A kört a tagok buzgón látogatták és így az év példás munkásságban telt el. Mint jelentős eseményt kiemelte azt a Hegymegi Kiss Pálnak köszönetbe emlékünnepélyt, amelyen Kiss Albert, Bakonyi Samu és Juhász Jenő arcképeit adták át a kegyeletos utókornak. A szokásos kulturdélutánok előadói közül dr. Békés Kálmán, Török Tiber és Vekerdy Béla érdemeit méltatja.

A kör évi tagsági díját 32 ezer koronában állapították meg, az össz-vagyon 1390 pengő.

Kedvezményes vasuti jegy a budapesti tenyészállat vásárra.

Az országos magyar gazdasági egyesület tenyészállatvásárait folyó hó 19. 20. 21-ikén tartja budapesti telepén. A kereskedelmi miniszter a vásárra felutazni szándékozók részére félárújgyváltásra jogosító igazolványt ad. Az igazolványok a Debreceni Gazdasági Egyesület titkár hi-vatalában kaphatók.

A debreceni gazdasági egyesület tendes közgyűlését folyó hó 21-én, vasárnap délután négy órakor tartja a polgári és gazdakör helyiségében.

Elnökség.

Közönség köréből.

A vámospécsi ut mellett elhuzódó Máv. műhelytelepi téglajárdán saros időjárás alkalmával a nyilastelepen lakó keréknárosok és kézi szekereket toló toló egvének kivétel nélkül a gyalogjár-dát használják és a járdán járók, de különösen az iskolás gyermekek testi ép-ségét veszélyeztetik. A kézi szekereket toló közl különösen egy mosleket hordó öreg ember pedig a kilocsanó moslékkal küzdelmekkel szerzett ruhánk ép-ségét veszélyeztetik.

A keréknáron közlekedők között akad feke egyenruhs és kardot viselő egyén is, végül akadnak olyanok is, akik a sár-tétben lámpa nélkül használják a járdát.

Az illetékes hatóságok figyelmét tisztelettel felhívjuk ezen túrhetetlen állapotr.

Tisztelettel:

Egy műhelytelepi lakos.

Önkéntes árverés.

Ügyfeleink megbízásából a Pacsirta ucca 49. számú házastelket március 24-én szerdán délután 5 órakor ir-dánkban önkéntes árverésen eladjuk. 3 szobás lakás s a házhoz tartozó kert május 1-én, vevő birtokába bocsátta-uk. Kikiáltási ár 180.000.000 korona. Az árverési feltételek egyébként ir-dánkban megtekinthetők. Dr. Hódv Béla és dr. Böszörményi Béla ügyvé-ved, Debrecen. Piac ucca 77. Telefon: 7-89.

Csanak József Krt.
fűszer és csemege kereskedése
Piac-ucca 51. Telefon 70.

APOLLÓ
Kizárólag csak felnőtteknek!
Három szerelmes szép asszony.

VIGSZINHÁZ
Világ film!
Charlie Chaplinnel
Aranyláz.

A debreceni sütőiparosok értekezlete.

A debreceni és környékbeli sütőiparosok népes értekezletet tartottak vasárnap délután az Ipartestület tanácstermében, melyen az Orsz. Szövetség kiküldöttjei is megjelentek.

Hirs Zsigmond szövetségi elnök a vasárnapi munkaszünet és a hat órai munkakezdés ellen szólalt fel s tisztelettel előindítványt amelyet hozzászólások után egyhangúlag elfogadott az értekezlet.

Steiner Gyula szöv. igazgató felhívása után ismét Hirs Zsigmond beszélt, szerinte a sütőipar érdekeit leginkább veszélyezteti a közvetítő kereskedelem.

Krivda Gyula sütőmester a sütőasszonyoknak a piacról való eltávolítását indítványozta, amit magáévá tett az értekezlet.

Végül dr. Popini Albert indítványára elhatározták, hogy egységes kenyértípusokat és egyöntetű árakat fognak bevezetni.

Még néhány felszólalás után véget ért az értekezlet.

A Manz. Dalestélyének közönsége.

Megemlékeztünk vasárnapi számunkban a Manz. Erzsébet nő énekarának sikeres dalestélyéről s az utána következő táncmulatságot megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban közöljük.

Urastisztelet: Fráter Erzsébet, Ollinger Béla, Garda Dezsőné, dr. Münich Aurélie, Süss Béla, Ferenecz Miklósné, Debreczeni Lajosné, vesei Nagy Endréné, Szontágh Félixné, Telegdy Szereána, dr. Czeglédi Mihályné, dr. Varga Emilné, dr. Olasz Vilmosné, dr. Széki Antalné, dr. Balogh Jánosné, Csanak Józsefné, Fehértői Dánielné, Ottóványi Sándorné, Palotai Lajosné, v. Varga Elemérné, Fegyveres Sándorné, Smotzer Sándorné, Ajtó Béla, Gyulai Lajosné, Kiss Jenőné, Ráczó Lajosné, Szabó Pálné, Nagy Lajosné, Fancsiovics Miklósné, Balla Károlyné, Rohács Lajosné, v. Szil. Ág. Gusztávné, v. Györfy Ferencné, Feldner Aroné, Kohajda Péterné, v. Takács Károlyné, Horváth Mihályné, Rentka Józsefné, Rentka Lajosné, Vincze Jánosné, v. Molnár Lajosné, London Lajosné, Nagy Péterné, v. Boszorményi Pálné, Kaszás Lajosné, Hajdu Lászlóné, Pápai Lajosné, Scheiner Ernőné, v. Tiván Endréné, Mőzes Ferencné, Katona Gáborné, Nagy Józsefné, Kardos Mórné, Rotterdész Gáborné, Részó Jánosné, Nagy Józsefné, Boszorményi Pálné, Mészáros Ferencné, Bank Aroné, Szabó Pálné, Györfi Lajosné, Molnár Iréné, Scheibel Józsefné, v. Molnár Ferencné, Csellei Bálintné, Olszvári Lászlóné, Vezendi Istvánné, Vízeli Gáborné, Csanak Gézné, Uray Sándorné, v. Balza Józsefné, Széll Gergele, Mátvás Antalné, Gírgás Béla, Dezső Jánosné, Csukás Lajosné, v. Szabó Kálmánné, Bihari Béla, Zengvald Gézné, Munkás Józsefné, Zengvald Gézné, Nagy Kálmánné, Kelemen Iréné, Eljas Istvánné, Szálkai Lászlóné, Somlavi Károlyné.

Urleányok: Rózsa Juci, Rózsa Katica, Vízeli Rózsika, Mészáros Manci, Szilágyi Ibolyka, Gordó Ibolyka, Fancsiovics Imruska, Kimpál Imruska, Bóér Juliska, Tóth Ilona, Bálint Jolan, Bálint Ilona, Mátvás Juci, Györfi Erzsike, Györfi Lujó, Trenesényi Rózsika, Takács Margit, Takács Ilus, Horváth Etus, Horváth Joli, Horváth Lili, Csukás Gizella, Balogh Margitka, Nagy Böske, Gaál Mariska, Kaszás Rózsika, Szőke Erzsike, Zengvald Margitka, Bálint Jolan, Fenyvesi Jolan, Beliczai Irénke, Nagy Erzsébet, Boszorményi Klárka, Mészáros Gizike, Csellei Bösike, Bihari Mariska, Bujdosó Piroška, Fenyvesi Mariska, Tóth Margit, Tóth Mária, Tóth Bösike, Dezső Juci, Dezső Julia, Gírgás Juliska, Gírgás Annuska, Munkás Manci, Ványi Bösike, Szálkai Rózsika, Békési Mária, Erdélyi Margit, Nyiri Margitka, Nagy Jolánka.

KNOTTI KOVAOSNÉ
szabászaai és varrónkolója
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Belfeliratkozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3-5-ig.

A debreceni evangélikus egyház közgyűlése a vásáros vasárnapok ellen.

Október 31-ére az üzletek zárva tartását kéri. — Farkas Győző nagyszabású jelentése.

A debreceni ág. hivallású egyház vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését a hívek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés kiemelkedő pontja Farkas Győző lelkes tartalmas mindenre kiterjedő, gondos jelentése volt, amelyben beszámolt a múlt évi munkásságról. Farkas Győző itt léte óta a debreceni evangélikus egyház rohamosan fejlődik és valóságos mintegyházzá lett. Jelentésében beszámolt arról, hogy a debreceni egyházban ma az egyházi élet megzimosodott, fejlődött.

Majd a református s katolikus egyházakkal való testvéri jó viszony szükségességét és kimélyítését hangsúlyozta.

A közgyűlés nevében Horvay Róbert mondott köszönetet a lelkes-

nek buzgó, odaadó, munkásságáért és jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Majd a közgyűlés Farkas Győző javaslatára átír Debrecen város tanácsához, hogy október 31-én, a reformáció ünnepén az üzletek zárva tartassanak.

Ugy szintén átír a városi tanácshoz, hogy vasárnap vásár ne legyen tartható. Az egyetemes közgyűlést még abban az irányban keresik meg, hogy hassanak oda illetékes helyen, hogy vasárnap legalább délelőtt 10-12 között a kávéházak, éttermek zárva legyenek, hogy a keresztyének is ünnepelhessenek és templomba mehessenek.

A közgyűlés ilyen értelemben is határoz.

A közgyűlés ezután véget ért.

Március tizenötödiki ünnepélyek.

Debrecen hódolata a nagy márciusnak.

Debrecen város közönsége hagyományos hazafias érzésekkel ünnepelte 1848. március 15-ike hetvennyelcadik évfordulóját.

Talán egyetlen évfordulón sem volt még a város különböző pontjain anynyi ünneplés, mint tegnap. Több mint félszáz helyen gyűlt össze a város ifjúságával az élén a közönség, hogy a nagy március emlékének áldozzon. Mégis nyg kellett tapasztalunk, mint ha az ünneplésből hiányzott volna valami igaz meleg belső tűz, amely annak idején a nagy március ifjait hevítette. Minden ünnepélynek meg volt ugyan a maga nagy számu közönsége, de a lelkesedés magyaros felhangolás rovására sok volt bennük a programszerűség. Ehhez bizonyára hozzájárult a kellemetlen havasodás idő is, mert az emberek nem szívesen állottak meg az utcákon.

Minden egyes ünnepélyről beszámolunk lehetetlen, a nagyobb nyilvánosság előtt lezajlott ünnepélyek lefolyását azonban az alábbiakban közölhetjük:

Az egyetemi ifjúság hódolata.

Az ünnepélyek sorozatát az egyetemi ifjúság nyitotta meg. A bajtársi egyesületekbe tömörült diákság hatalmas menettben vonult fel a vármegyeháza dísztermébe ahol háromnegyed 11 órakor kezdődött a hazafias ünneplés. Dr. Lencz Géza az egyetem rektora mondott itt gyönyörű beszédet. Majd a Kossuth-szoborhoz vonultak és a Himnusz eléneklése után Csóváry Endre joghallgató szavalta el a „Talpra magyart”.

A szobornál Horváth Bálint Verbeczy vezér mondott gyújtó szónok-

latot, amelyben az ifjúságot a hazafias élevek ápolására tüzelte.

A református főgimnázium ifjúsága tartalmas ünnepély keretében gyűjtotta meg emlékezésének fáklyáját. Méltó ünnepi beszédet Szendy János 8. o. tanuló mondott.

Március 15-ike a Dóczyban.

Hagyományos lelkesedéssel és hazafias érzéssel ünnepelte márciusi ünnepét a ref. leánynevelőintézet tanárkara és ifjúsága. A hatalmas növekedésreg az iskola zászlója alatt felvonult a Kossuth uccai templomba. Itt a XC. szolt. 1. v. majd a 238. dics. 3.4. v. esendült fel az ifjúság ajakán. Utána a leányközépiskola énekkara meghatóan énekelte Révfy Fehászt. Dr. Boér Károly vállaltanár igazi lelkesen és szépen imádkozott. A tanítóképző intézet énekkara Bartay Nemzeti imáját mély áhitattal adta elő. A Himnusz felséges hangjai után véget ért a lélekemelő ünnepély.

Imen visszatértek a Dóczyba. Itt mindenki tagozat ifjúsági önképzőkore emlékezett meg márciusi idusárl. Szobornél-szob szavalatok, énekszámok és beszédek méltatták e nagy nap jelentőségét. Szinte könnyekig megható volt látni a sok kipirult arc, nemzetiszíni szalaggal ékesített leány sereget. Boldog ifjúság, jövőnk reménye, mely így tud lelkesedni, záloga nagy Magyarország feltámadásának. Oh hozza el minél előbb e váiva-várt napot a magyarok Istene.

A Petőfi Dalkör délután 3 órakor megkoszoruzta a Petőfi-szobrot. Este 7 órakor ünnepi gyűlést tartott az Arany-Pika ügytermben, az ünnepi beszédet dr. Varga Elemér tartotta. A Függetlenségi-kör a Korona

dísztermében tartotta ünnepélyét. — Dr. Hegymegi Kiss Pál tartott ünnepi beszédet.

A Manz navében Ollinger Béla és Garda Dezsőné helyeztek koszorút reggel a Kossuth szoborra.

Az Iparos-kör esti fél hét órai kezdettel ünnepelte az Ipartestület dísztermében. A nap történeti jelentőségét dr. Bessenyei Lajos tanár méltatta.

A piarista gimnázium délután 5 órai kezdettel ünnepelt.

A református tanítóképző intézet délután 5 órakor rendezte ünnepélyét a kollégium dísztermében.

A fa és fémipari szakiskola délelőtt 9 órakor tartotta díszgyűlését. Az ünnepi beszédet Sztankay F. Béla igazgató mondotta.

A városi nőipari szakiskola délelőtt 9 órai kezdettel tartott ünnepélyt.

Ezekon kívül az összes fu és leány elemi iskolák is áldoztak a legmagasabb ünnepnap emlékének.

Frohreich orgonált a kápolnában.

Budapest, március 15. Sopronban a fogházban egy cigány asszonynak gyereke született és a keresztelésnél a kápolnában az apósgyilkos Frohreich Ernő orgonált.

Elloptak egy teaszállítmányt az állomásról.

Veszedelemes betörőbandát fogott el tegnap az Arany Béla és Székely Mihály detektív csoportja.

A Máv. raktárból az elmúlt hétfőről keddre virradó éjszaka két láda teát 60 kilogramm súlyban és 8 millió korona értékben elloptak ismeretlen tettesek. A feljelentés nyomán megindult erélyes nyomozás tegnap sikerrel járt és a rendőrség letartóztatta Molnár György máv. rütöt, akinek lakásán a lopott teát megtalálták Molnár barátjánál Varga Sándornál pedig raktört fedezték fel a lopott holmikkal telve s többek között a „Ruha-ipar” üzletből lopott mikádó kabátokat és egyéb ruhaneműt, úgy, hogy így jól megszervezett betörő banda került a rendőrség kezére. Molnár György és Varga elfogásával, akiknek egy fiatalkorú társuk is hűrekkre került.

A rendőrség most részletesen ki-nyomozza a betörők működését, mert az elfogottak rafinált fickók, akik minden bizonyíték ellenére konokul tagadnak.

Kényszerkölcsön kötvényeket vesz,
kényszerkölcsön hátralékot befizet
TELEFON 148.
Dr. BALÁZS JENŐ BANKHAZA
Piac-ucca 89.

Legolcsóbb
husvétii
butorvásár
saját készítményű keményfa és teljes háló, ebédlő, konyhaberendezések ooo
Bálint Sándor
Kossuth-ucca 5. szám.
Gambrinus átjáró.

Tavaszi, uccai és alkalmi ruhák festője és tisztítója
BÍRÓ
festő és tisztító művek
Központ: Arany Bika és Péterfia-ucca 30.

Dr. Aczél Jenő előadása az új kényszerjegyzési rendeletről.

Dr. Aczél Jenő vasárnap d. e. az új kényszerjegyzési rendeletről tartott előadást a debreceni kereskedők és utazók egyesületében. Szerinte a rendelet erősebb védelemben részesíti az önhibáján kívül fizetésképtelenné vált kereskedőket s így jobb helyzetet teremtenek. A gazdasági válságot azonban nem enyhítik.

A helyzetet sötétnek látja még mindig így még sok fizetésképtelenség fog következni.

A közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást.

Ujdonságok.

A DEBRECENI UJSÁG telefon száma:
Röggelől estig . . . . . 141.
Este 9 órától hajnalig . . . 61.

Mitrovics Gyula előadása a Tisza István Társaságban. A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya 1926. évi március 16-án, kedden délután 5 órákor a református kollégium dísztermében felolvasó ülést tart. A felolvasó ülés tárgya: Mitrovics Gyula r. tag: Kazinczy esztétikai törekvései.

Szathmáry Zoltán gyászja. Mélyszéges csapás érte Szathmáry Zoltán bírlapíró kollégánkat, édesapja Szathmáry Károly nyugalmazott m. kir. posta és távirata főoszt. életének 81-ik évében, vasárnap meghalt. Az elhunyt öreg ur Debrecen urí társadalmának szeretett és becsült tagja volt s halála osztatlan részvényt keltett. A család a következő gyászjelentést boesátotta ki:

Mélyszéges szomorúsággal jelentjük, hogy **Szathmáry Károly** nyugalmazott m. kir. posta és távirata főoszt. életének 81-ik évében meghalt. Temetése kedden, március 16-án, d. u. 4 órákor lesz a Szent Anna uccai róm. kath. temető kápolnájából, a református egyház szertartása szerint. Debrecen, 1926. március 15. Az elhunyt özvegye: Szathmáry Károlyné szül. Grün Irma. Fiai: Dr. Szathmáry Árpád, Szathmáry Zoltán feleségével Stenczel Laurával. Unokája: Lénárd Béla és az összes rokonság nevében is.

Itt a tavasz!

Jó, ha mindenki előre gondoskodik ruhájának

vegyileg

való kitisztításáról!!!

Erre legalkalmasabb cég

Sélyei József

mert ott mindig a legújabb és legjavított

Péterfia 43. Alapított 1898.

Padlólakkok

kiváló minőségben, ugyancsak szintén mindennemű festékek nagyon olcsón kaphatók

STERN festékkészletben

PIAO-UOOA 10. Bikával szemben

Ugyanott poloska és svábbogár irtó a volt minőségben ismét kapható. 00000

Két borzalmas gyilkosság ügyében nyomoz a debreceni vizsgáló bíróság

Ujfehértón egy gazda vasvillával agyonütötte feleségét. — Biharkeresztesen pedig egy korcsmai verekedés végződött gyilkossággal.

Két elvetemedett gyilkosságról értesítették tegnap délelőtt a debreceni központi vizsgálóbíróságot. Az egyiket korán délelőtt jelentették a debreceni belgyógyászati klinikáról, ahova vasárnap este Ujfehértóról halálos fejszéllel beszállították Szabó Józsefné hatvan éves ujfehértói gazdálkodó asszonyt. A szerencsétlen asszonyt szokás szerint hazátárolták Debrecenbe. Véres faja ruhákba volt burkolva és amikor az orvos leszedte a köteleket a fejéről, homlokán széles nyílt seb tátongott, a bőr nagy darabon szakadt a fejéről s a koponyacsont is meg volt repedve.

A halálos sebtől vérző asszony még eszméletlenül volt és elmondotta, hogy vasárnap délután összeszólalkozott férjével s közben féje annyira felbőszült, hogy vasvillát ragadt és azazal fejbe sújtotta.

Biztosan nem akart megölni — mondotta a haldeklő öregasszony s azután elvesztette eszméletét és hétfőn reggel kiszendetett.

A klinikáról telefonon értesítették a vizsgálóbíróságot s dr. Princeszberger Jenő vizsgálóbíró azonnal intézkedett a boncolás megkezdésé végett s telefon útján nyomban utasította az ujfehértói rendőrséget a gyilkos férj letartóztatására.

A lefolytatott boncolás megállapította, hogy a halált koponyacsont repedés és agyvrázkódás okozta. Az

elvetemült feleséggyilkos Szabó Józsefet ma délelőtt beszállították a debreceni ügyészség fogházába s a vizsgálóbíró még a délelőtti folyamán részletesen kihallgatja a gyilkost.

Alig tette meg a szükséges intézkedéseket a vizsgálóbíró az ujfehértói feleséggyilkosság ügyében, ismét kegyetlen vadállati gyilkosságot jelentettek a vizsgálóbíróságnak. A biharkeresztesi esendőrőrs jelentése szerint, ott az egyik korcsmában berozgatás közben Sáfány Gyula és Szabó Imre között valami lényegtelen dologban nézeteltérés támadt s a vita egyre hevesebb lett. Sáfány végül is megunt a veszekedést és egy keze ügyében eső fadoronggal addig ütötte, a hirtelen támadástól védekezni nem is tudó Szabó Imre fejét, amíg a szerencsétlen ki nem lehetett lelket.

Az elvetemült kegyetlen gyilkost a korcsmárosnak többek segítségével sikerült elfogni és átadni a esendőrőrsnek.

Szabó Imre holttestét hétfőn délelőtt a berettyóújfalui járásbírószágon felboncolták és a boncolás eredményéről értesítették a debreceni vizsgálóbíróságot.

A gyilkost a esendőrők beszállították a debreceni ügyészség fogházába a vizsgálóbíró pedig megindította az erőlyes vizsgálatot.

Gyászír. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férjem, szerető édes apánk, apósunk, nagy apánk és kedves rokonunk **néhai polg. id. Balázs Sándor** kőműves mester, adófizető életének 69-ik évében, hosszas, de különösen 4 heti súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részét f. hó 16-án, kedden délután 4 órákor fogjuk a Homok uccai 109. számú háznál, az Arpádtéri templomban tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végítésztesztételére rokonainkat, ismerőseinket, elhunyt kedvesünk kártársait és barátait, fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1926. évi március hó 14-én. Béke porairal Bánatos özvegye: id. Balázs Sándorné szül. Sarkadi Eszter, gyermekei: Sándor gyermekeivel, Eszter férjével Kiss Sándorral és gyermekeivel, Mária férjével Pásztor Istvánnal és gyermekeivel. Nászai valamint a többi rokonok és ismerősök nevében is. A temetést Fehértói temetői intézete rendezi. (Gróf Dégenfeld tér 4.)

A debreceni orvosegyesület 1926. március 18-án, csütörtökön 8 órákor tartja X. tudományos ülését a Belklinika tanztermében.

Eljegyzések. Az anyakönyvi hivatal a múlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Kohn Mórné izr. Friedmann Mariával izr. Gövy Dezső rk. Szabó Mariával ref. Rátonyi Sándor ref. Kiss Margittal ref. Mező Gyula ref. Gere Juliánával ref. Miskolci János ref. Palotai Eszterrel ref. Farkas Andor rk. Károlyi Jolánával rk. Imre János ref. Király Henával ref. Solkó József rk. Kelemen Mariával ref.

Leventék a csendőrségi futóversenyen. A debreceni csendőrségi parancsnokság által f. hó 10-én rendezett nagyszabású mezői futóversenyen, melyen a csendőrségi összes alakulatai képviselve voltak, a város leventéi is résztvettek igen elismeréseméltó eredménnyel. Az ifjúsági távfutók számára különösen fontos előkészületi idő rövidsége miatt csak egy kisszámú gárda állított starthoz. A 3000 m. hosszú pályán mint győztes Mikulás György futott be igen jó idő alatt a célhoz, második lett Szerec József, harmadik Kolozsvári Gyula, valamenyien a kereskedői leventék. A legnagyobb elismerés illeti a kerületi parancsnokságot a Levente intézmény ezen áldozatkész támogatásáért, mely az adományozott szép díjakban is kifejezésre jutott.

Házasságok. Az anyakönyvi hivatalnál a múlt héten a következők kötötték házasságot: Nagy Ferenc ref. Boros Eszterrel ref. Borsi Béla ref. Legeza Margittal kg. Posta János ref. Tóth Rózával ref. Sziráki János ref. Levenek Eszterrel rk. Nemeti Lajos ref. Szakács Franciskával kg. Zeke István ref. Vargasi Erzsébettel ref. Molnár János ref. Karados Eszterrel ref. Szentkálty Sándor rk. Nemes Irénnel ref. Cs. Tóth Gábor ref. Miskolci Mariával ref. Nagy Sándor ref. Hüse Juliánával ref. Bajdó Lajos ref. Némethi Eszterrel ref. Sugár Viktor izr. Meskovits Erzsébettel izr. Ujvári Imre ref. Vágó Eszterrel ref. Roó Sándor rk. Tóth Rózával ref. Szondi György ref. Toma Eszterrel ref. Valkovics István rk. Brózik Etelkával ref. Scheliessnig József rk. Tihanyi Irénnel rk. Nagy Mihály rk. Racsó Erzsébettel rk. Horváth András rk. Jejs Irmával ref.

Leszállított árak mellett

Fest, mos, tisztít
Hrabéczy

Széchenyi uccai 18. sz.

Egy férfi öltöny vegyileg tisztítva — — — — — 80.000
Gallér és kiegészítő darabja — — — — — 1.5000

Ünnepély az István gőzmalomban.

Az István gőzmalom társulat munkásainak Önképző és Segélyező-körszében sikerült hazafias ünnepélyt rendezni vasárnap. A kör helyiségében, — melyet részint saját áldozatlanságuk, részint a malom vezetőinek közreműködésével szereztek meg — a tagokon kívül szép számú meghívott vendégsereg is megjelent. A közönséget, köztük May Andor vezér igazgatót és Drezdner Ármán igazgatót kellemesen elszórakoztatta a szép műsor.

Szappanos Sántic elnök szép hazafias beszéde, ifj. Prohán Sándor Erdély Gyula, Godzsák József és Kolozsvári József szavatai, Gulyás István, Pongor József és Balázs István ének számai nagy hatást keltenek.

A műsor után reggelre kedélyesen, jó hangulatban tartott a tánc.

Ugyvédi hír. Dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd irodáját Péterfia uccai kettő szám alatt megnyitotta.

Öreg szerelmesek tragédiája. Pásti Mihály 64 éves dunaföldvári császár hosszú esztendő óta jó barátságban él özvegy Mészáros Istvánnal, aki vele körülbelül egykorú. Az asszony együttélése ideje alatt figyelmesen és gondosan gondozta az öregembert. Az öreg császár az utóbbi időben igen kicsiny volt a jövedelme, hosszú esztendő alatt megtakarított vagyonkiját ketten felélték. Az öregek már nyomorogtak s elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. A Dunaföldvár melletti Matild szőlőhegy egyik prósárába mentek ki, itt Pásti belelőtt Mészáros Istvánné balszemébe és mellébe. Az asszony a sérülések következtében rövid idő múlva meghalt. — Ezután Pásti saját hasába lőtt, majd pedig állának irányította a revolvert és arcsontját rensolta össze. Pásti sérülései nem voltak halálosak, kihallgatásakor azt vallotta, hogy már négy évvel ezelőtt elhatározta az asszonnyal a közös öngyilkosságot, de mindaddig reménykedtek abban, hogy jobbra fordul a sorsuk, csak most, amikor látták, hogy nem tudnak segíteni magukat, hajtották végre tetteiket. Pástit a székesfehérvári törvényszék vonja felelőségre.

Sefcik vonósnegyes a Zenedében március 18. Jegyek Hegedűs és Sándornál és Keszthelyinél.

Tűkgyártás, Övekeslamák, régi órák újrafestése Sipkovits Béla órásműpar; vállalata. Sziv s 14—18. Tűkgyártás 36.

Új festékkészlet!
Csapó-ucca 19. sz.

Zománc, padlólakkok, firmisz, terpentin, brunolia és porfestékek minden színben legolcsóbban beszerezhetők Zenedével szemben

BÁRÁNY GYULA

Új festékkészlet!
Csapó-ucca 19. sz.

Debrecen, Piac-ucca 70.

Színház.

A hid.

A márciusi örök eszmények ünnepén a Csokonai színház a Hid bemutatásával teremtett aktuális kapcsolatot a nagy Márciust szülő történelmi idők s az emlékeztet között. Mert Herczeg darabja abból a korszakból veszi tárgyát, amelynek szükségszerű és dicsőséges megkoronázódása a régóta vajdó, formálódó gondolatok márciusi fölbogása volt.

Széchenyi hidja Herczeg darabjában — ez a vezérgondolat — nemcsak a Duna két partját összekötő technikai alkotás, hanem olyan fontos lelki tényező a nemzet életében, mely az öntudatraébredés nagyszerű korszakát s a szabadságharc dühöngő rohamát hidalja át. Ez a hid a Styx folyón ível keresztül, mert Herczeg szerint az alvilág romboló elemeit szabaddította rá a nemzetre. A Széchenyi korszakos működését szimbolizáló hid tehát méhében tragikus végzetet hordozott, mert a „magyar fátylahordozó nyemében a tűzvész jár”. A darab tragikuma ebben a gondolatban mered fel. A Széchenyi által eszményi célkitűzésekkel felszabadított s utjára lendített nemzeti erőnek fékezhetetlen túlobogása a célon olyan végzetes tévedés, melynek súlyos terhe alatt a felelősséget mártírszerűen vállaló legnagyobb magyar Atlas, Széchenyi lelke összeroskad.

E tragikum dramatizálásának nehézségét csak növeli a korszak közelsége s még ma is eleven politikai érdekeltisége. Történelmi témáknál ugyanis nemcsak független irodalmi értéket kell kinyilatkoztatnia a színpadi műnek, hanem a jellemzés éles metszése által visszahoznia a múltból egy darab történelmi életet, ennek líra perspektívájával és levegőjével.

Herczeg koszosz írói nagysága, dramatizáló ereje és színpadi könnyedsége a Hid belső értékét eleve biztosították. Széchenyi tragikus összeroskadásának döbbenetes kikényszerülése a drámai történet megrázóan ékeli a folyamatba. Az élesen alkotott konstrukciót Herczeg szellemes társalgása érdekeltően tölti ki.

A drámaiság és színpadszerűség előnyeinek ez a hatásos kiaknázása a történelmi perspektívácaak nagy költői szabadsággal történt értelmezésére vezetett. Így állottak elő olyan hézagbeszárakadások, amelyek miatt a reformkorszak monumentális nagyságának káprázatos horizontja összébbzsugorodik, megkicsinül. A nagy időknek Európaszerte végigzúgó áramlata nem érzik ki a levegőből, két ember: egy fantazista s egy népszónok az, akik fölrazzák s razzák addig a nemzetet, míg belezuhant a forradalomba.

Széchenyi mélységesen megdöbbentő lelki nagysága s egyetemes konstrukciót építő hatalmas szelleme hidak, folyószabályozások, lövészenyek teremtésében merül ki. Kossuthnál, mivel célzatos is, még feltűnőbb a csalódás. A magyarság istenszerű szent hőse, kinek államférfiúi nagyságát és történelmi jelentőségét külföldi relációban s a nemzet lelkére gyakorolt bűbajos hatásában magyar ember még sohasem érte el, itt csupán fascináló szónok, aki szép szavak konokságával úzi a nemzetet a forradalom utjára.

Ennek veszedelmét csupán egy ember belátja előre: József nádor, ő különben mindent lát előre, szavai kinyilatkoztatások, melyek vállvergetően hullanak Széchenyi óriási álmaira. A nádor alak-

jának ez a tuleszményesítése nagyon erős kontraszt Széchenyi és Kossuth alakjával szemben.

Ami azonban kimaradt a darabból, azt a közönség rajongó képzelete és nagyjait imádó áhítata hozzápótolta.

A Csokonai színház drámai együttése nehéz feladatot vállalt magára. Nemcsak a személyek nagyszáma miatt, mely az operett-tagokat is sorompóba állította, de sokkal inkább ezért, mivel Kossuth, Széchenyi, Wesselényi alakításánál semmiféle engedelménynek nem lehet helye. Ők még ma is elevenen élnek a lelkekben, mindnki ismeri őket s éppen ezért alakításuknál a vezérszempont csupán a történelmi történeti hűség lehet. Az előadás sokszor felszabadította magát e kritérium alól s a kontrasztot csak növelték a szereposztás tévedései.

Kardoss Géza az utolsó felvonásban a rébelyba révdő nagy magyar lelkéi összeomlását igaz hangon, halk fájdalommal szólatatata meg, de előzőleg a tételődő, zondolkozó Széchenyit sokszor a deklamálás patetikus utjára vitte. Bársony Kossuthján nem találjuk fel az eszményi dőlceg férfut, de legalább is nem szabad összegernyednie s szavainak, melegebben kell zengeni. A dörfő Wesselényit Remete az illuzió rovására tucintul leegyszerűsített. Halassy Mariska közvetlen bensőséggel s győzelmes technikával játszott, bár Crescencia gondolatszerű finom, lenge, fájdalmas alakját igen markáns vonalakkal metszette ki. Thuróczy egyénisége leginkább megtalálta szerepét. József nádora előkelő, okos, jól imitált. Szigeti Jenő a harmadik felvonásban operettfigurát nyújtott a felsőbb társaságok jól ismert élő alakja helyett.

A többi szereplők ambícióval kapcsolódtak az előadás üteméhez s főleg a feladat önmagában hordozott nehézségein muli, hogy hiányokat éreztünk.

Bársony rendezése alapjában komoly, dicséretes munka, bár itt is áll az, amit a szerepek történelmi hűségéről mondtunk.

A közönség sokszor nyíltszínen tapsolta meg a magyarság lelkét beszélgető szereplőket, különösen Kossuthot.

Dr. Sz. I.

„A hid” szenzációs sikerű bemutatója alkalmából Herczeg Ferenc monumentális színjátékát, melyet a színház március 15-ike emlékének hódolva, tegnap este mutatott be Debrecenben, a közönség óriási érdeklődése kíséretében folyt le, ugy, hogy a pénztárnál már a karai esti órákban már megjelent a ritkán látható „A mai előadásra minden jegy elfogyott” felírás. Valószínű, hogy az érdeklődés nem is fog csökkenni, mert a közönség élvezettel hallgatta a nagy író költői gondolatmenetét és stílusát és lelkesedve szölitotta a függöny elé a nagyszerű, a darab milliójéba magukat tökéletesen beleélő szereplőket.

Halasi Mariska — Crescencia, Kardoss Géza — Széchenyi István gróf, Bársony Atadár — Kossuth Lajos, Turóczy Gyula — A nádor és Remete Géza — Wesselényi Miklós bárón kívül, kik a 4 felvonás n átvonuló főszereplőket a akittják a színház összes elsőrendű

trősi oglalkoztatva vannak „A hid” Herczeg Ferenc nagyszabású, óriási siker aratott színművében.

Ma kedden D), szerdán B), csütörtökön C), pénteken A) bérletben „A hid” Herczeg Ferenc szenzációs színjátéka.

Hoffmann meséi a hallhatatlan Offenbach legutolsó mesterműve, szombaton — elődig itt még nem adott formában kerül bemutatásra.

Halmos János, a budapesti Városi színház kiváló tenoristája éneklí Hoffmann meséi előadásain a címszerepelt. **Timár Ilia**, Szömörkényi Franciska, Halasiné Kropapachi, Szigeti Jenő, Tamás Benő, Csolnakossy, Antók, Endrődi, Kristóf a Hoffmann meséi daljáték főszereplői.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK.

Kedd, március 16-án: Vigszínház: A világhírű Aranyláz Charlie Chaplin rendezésében és szereplésével. Ez a 8 felvonásos tragikomédia az ember ábrázolás terén elérte a legmagasabb tökéletességet. Max Harden a leghiresebb német publicisták egyike rajongó táviratban üdvözli Chaplint, aki a filmet igazi művészetté emelte. Kisérő: Veszekedő örökösök burleszk.

Apolló: Kizárólag csak felnőtteknek! Lubitsk Ernő rendezésében a „Három szerelmes szép asszony 8 felvonásban, öt elsőrendű star művészetét hozta egy kalap alá e filmben a rendező oly ragyogó környezetben, a miket csak Amerika nyujthat. Megelőzi: Ufa világhírű.

Jönnek: Tartuffe — Harry Piel és „A lu meg én” szkeccs.

Sport.

A DVSC és DEAC győzött a körmérkőzésen.

A csipős tavaszi időben kevés nézője akadt az árvíz károsultak javára rendezett körmérkőzésnek, amely meglehetősen jó sportot hozott. A DEAC—DKASE mérkőzés még kemény küzdelem után dönt el a jobb egyetemi csapat javára, de már a DVSC valósággal lépete a győzelemre.

DVSC—DTE 3:1 (3:0). A DVSC csapatok hamarosan magukra találtak s Fehér I. öngólia után Polanetzky II. és Mertingevén az I. félidőben 3-ra szaporították a gólok számát. A II. félidőben Polanetzky II. továbbá 4 gólia és Mertingevén sarok gólia jut a DTE kapuba. A DTE góliát Szabó szerzi meg öszeid gvanus helyzetből a Kaiser által kidolgozott labdából.

A vasutas csapatban a csatársor ötletes, szép játékokat mutatott, különösen Polanetzky II. és Kántor, emrtin csak itt-ott csillogtatta nagy készségét, de jól beilleszkedett Polanetzky I. és Horváth is. A balsorban Szolárszky I. a régi jó, s Pálkás is megfelelő partnere volt. A bekekke még bizonytalanok voltak néha, míg Farkasnak csak egyszer volt komoly dolga a gólt nem védhette.

A DTE-ből csak Feiér, Polvik és Kaiser és Fehér II. mutattak elfogadható formát. Nagy Dániel jól vezette a mérkőzést.

DEAC—DKASE 2:1 (0:0). Változatos mezőnyvitéllel tel el az első félidő. A második félidőben László fejei börtéből az első gólt. A 40. percben Papp beadását Boda fejei továbbítja Magyarhoz, aki védhetetlenül behelvezi. Ezután Ökröst egyéni kitérése közben Horváth kézzel akadályozza, mire a bíró 11-est ítél. Kerezi góllá értékesíti.

A DEAC jó formát mutatott. Legjobb-ai Ökrös, a két Cseszkő, de jó volt Horváth, Magyar, László és Boda is, bár

ez utóbbi sok jó helyzetet hagyott ki. Jól bevált az újonnan beállított Papp és Szigetv. Kohaidát ritkán foglalkoztatták.

A DKASE hadilábon áll az össziátékkal s ez magvarázza, hogy ritkán tudott veszélyes lenni.

Szolnoki MAV—BUSE 1:1 (1:0). A tartalékos BUSE kénytelen volt döntéssel megelőzni a MAV. kombinált csapatával szemben.

DVSC ifi.—DTE ifi. 4:3 (3:1). Az öszi elmaradt ifi. bairók mérkőzés a szerencsésebb vasutas ifiük győzelmével végződött.

A fővárosi eredmények ismét meglepetésekkel szolgált. Az FTC—BEAC 2—2-re állt, mikor egy vitás bírói ítélet következtében a BEAC levonult, így a mérkőzésnek még a zóid asztalnál lesz folytatása. Az eddig veretlen NSC-t 5—0-ra győzte le a II. ker. Az első félidőben vezető Török és a II. félidőben visszasett s így mérkőzés 3:1 arányban az MTK győzelmével végződött. A 33 FC—VAC 0:0, az UTE—Vasas 2:2 s a KAC—ETC 2:2 arányban döntetlenül végződött. Ezekután a bairók tabella képe a következő: 1. FTC 24 pont, 2. MTK 22 p. 3. NSC 19 p. UTE 18. 5. Vasas 18. 6. II. ker. 17. 7. KAC 15. 8. 33 FC 15. 9. BEAC 10. 10. ETC 8. 11. VAC 8. 12. Török és 6 ponttal.

II. oszt. eredmények. BAK—ETSC 3—0; UTSE—Főv. TK 1—1; BSE—MAV 0—0; Zugli—KAOS 1—1. Ausztria—Csehszlovákia 2:0 (1:0) Prága—Bécs 1:1.

A DGASV, futball csapata Budapeston. A debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egyesületének futball csapata vasárnap Budapestre rándult fel és a budapesti tenyészállatvásár keretében barátságos mérkőzést játszik a helyi Gazdasági Akadémia futball csapatával. A debreceni gazdaság futballistákat sok sport ember kíséri fel Budapestre.

Nyilttér.

Figyelmémetem Fehér István és neje Kuruc ucca 1. szám alatti lakosok összes hitelezőit, hogy úgy a ház, mint az üzlet-helyiségben lévő berendezések kizárólagos tulajdonomat képezik. Kérem tehát saját érdekükben, hogy ezekre az ingóságokra és ingatlanra, költségek elkerülése végett foglalást ne vezessenek.

Debrecen, 1926. március 15.

Szántó Albert.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Kálvin-tér 13. ref. püspöki bérpalota, a Dery-muzeum mellett.

Telefon 11-99. Telefon 11-99.

Mindenki tudja már, hogy az ingóságközvetítő és aruforgalmi iroda a legolcsóbb gazdasági forrás. Felesleges társait egyedül itt értékesítheti. Elfogadjunk megbízást egész lakás, iroda és üzleti berendezések, hagyatékok kiadására. Egyes butoradarok, szőnyegek, családi ékszerek, értéktárgyak kiállítására és eladására. Ailland vétel és állandó eladás!

Megvételre ajánlunk: nagyon szép gyermekkoscsikat, már 150.000 koronától, tündökadókat, zsurasztoalatok, gyönyörű íróasztali lámpákat, kandallókat, íróasztali felszereléseket, így elé való gyapjú szőnyeget, debreceni és hortobágyi emléktárgyakat, specialitásokat, nagyon szép gyertyatartókat, zenéit, ébresztő, falórákat, ezüsttárgyokat, képeket, — Kálvin-képeket, szentképeket, gramofonokat, gramofon-lemezeket, puft-méregket súlyokkal, gyermekjátékokat, egész és félhálókat, magános butoradarokat, tükröket, mosdókat, rúzsokat, üszteszűkható vasakvaakat, diványokat, sodronygyűbetéket, matracokat, mindenféle székeket, pirocsnyergeket és mindenféle ingóságokat.

Gyönyörű, művészi festményü virágtartócserepek, vázák nagy választékban! Megvételre keresünk: hencsereket, uriszobákat, íróasztalokat, iratszereket, magános butoradarokat, hintaszékeket, gyermekkoscsikat, tenniszraketteket, ebédülősznyeget, függönyöket, löszerszámokat, bóröndöket, irattáskákat, borbélyszékeket, állótükröket, vivósisakot, kardokat, vilanylvuszereket, férfi ruhákat, átmeneti kabátokat, puft-méregket, arany és ezüsttárgyakat, evőeszközöket és mindenféle ingóságokat.

Mivel mindent felsorolni nem tudunk: ha bármit veni vagy eladni akar, mindenképpel jöjjen el az Ingóságközvetítőbe! Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

KALAPOK Mártnak velom és fűbői FRANKEDENI megyében mállott.

Helyben nevelt gyümölcsfák
kaphatók a legjobb fajtákban
Debrecen város kertészetében:
Nagyerdő 15. szám. Kossuth-ucca 2. szám.

Hófehér kenyér 5600
Félbarna „ 4000
Barna „ 3400
a KORONA lerakataiban

BUTOROK
elismerten a legjobb minőségben,
eredeti gyári áron kaphatók
DEBRECENI FAIPAR RT.
városi irodában, Király-uca 4.
Kedvező fizetési feltételek!

Építőmester urak figyelmébe!
HOMOKOT
köbméter számra
50 ezer koronáért
szállítok.
Megrendelhető: **Árpád-tér,**
Sámson-uca 8 szám
Bármilyen fuvarozás is megrendelhető.

Tavaszi idény közeledik.
Keresse fel **Szabó Iván** urat szabót, **Timár uca 2. Szent Anna uca sarok**, ahol egy millió egyszázezer koronától készít valódi angol szövetelekből férfi öltönyöket.

és egyéb arcbántalmak
Szeplő, pattanás ellen használjon
„**Korzó Éva**“ arckenőcsőt és szappant.
Beszerezhető a **Korzó Drogériában** **Piac-u. 42. sz.**
Szaopán, kőh víz, hajszesz, fésű és kefék, kőtiszerek, stb. nagy raktára.

Nemes gyümölcsfák
legjobb, a mi vidékünkön legjobban termő fajokban kiváló erős példányok, u. m. alma, körte, kajszin barack, őszibarack, szilva, cseresznye, meggy, birsalma, dió, nagy gyümölcsű oltott eper **jutányosan kaphatók.**
Fajtaazonosságáért felelősséget vállalok.
Farkas Gyula műkertésznél
Debrecenben.
Közvágóhíd mellett. Telefon 312.
Kosztos utcai villamos végállomástól pár percnyi séta.

Érvényes
már a mai naptól:
Sándor—József névnapra
és a husvéti ünnepekre!
Olcsó likőrvásár
Hangyában!
1 literes üveg Crém likőr l. . . . . K 65000
1/2 „ „ „ „ „ l. . . . . K 38000
1 literes üveg Triple sec l. . . . . K 75000
1/2 „ „ „ „ „ l. . . . . K 42000
FŐ ÜZLETEK:
Rózsa-uca és Piac-Miklós-uca sarok.
Fióküzletek a város minden részében.

Apró hirdetések.

Ajánlat

Egy
külön bejáratú butorozott szoba két vagy három egyetemi hallgató vagy két nő részére, azonnal kiadó Hortobágy uca 2. 8272

Kiadó
vágónidnál villamos megálló mellett egy hold lucernás föld, rdel lucerna terméssel. Vár uca 8 8263

Új hencserek
három részes matracok, afrik vagy löszörrel olcsón eladók. Tóth kárpitosnál. Javítást olcsón készítenek. Badosos uca 1. Tisza palota. 8257

Szobafestő
és mázó munkát juttányosan készít Papp Imre Zápolya uca 2. szám. 8265

Ránkon
kiadó 20 hold föld, 20 számú tanya, 10 hold vetéssel. — Értekezni Bank 89. 8260

Bérbeadó
birtokok: 158 holdas, 377 holdas 173 holdas, 374 holdas, 176 holdas, Minden van uri lakás, kellő épület és egy 2000 holdas. — Pataky, Csapó uca 11. 8269

Lakás
kiadó 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, cseléd-szobával, pinével, speiz stb. főúccai részen 32 millió lépés. a házhoz pedig igen kevés. Pataky, Csapó 19. Keresztépület. 8268

Pérez
Pénzkölcsönt ingatlanra evorosan követi ir díjn Pataky, Csapó uca 19. Keresztépület. 8268

Tölggyhasáb
felvágva fazekhoz szálva va mázsánként 46.000 Méliasz tér 6. 8252

Legelőre
pár kilométerre a várostól marhat vállalkunk Értekezni Hajó 2. Telefon 11-77. 8266

Egy
szoba, nyári konyhával, sertés tartással villanyvilágítással azonnal beköltözhető, aki három hónapig előre kifizet. Cim a kiadóban. 8261

Ajtók,
ablakok, szoba és konyha butorok, portálok festését é szománczóását olcsón vállalom. — Butorokból féreket fa felősséggel kiirtok. Lövinger Dániel mázólo és fényező Nap uca 11. szám. 22

Gyermekhez
ajánlkozom, április elsejére, bármely házi munkát vállalom. Cim a kiadóban. 8039

Rádió
készülékek és alkatrészek, audion csövek, fejhallgatók, accumulator és audó-telpek stb. — Rádió amatőr készülékek javítása és átalakítása, accumulator töltés a Földvári-féle Debreceni Első Elektrotechnikai gyárban, Széchenyi uca 55. Telefon 168

Egy
tökárban levő gyermek kocsis van eladó Teleki uca 49. szám. 8110

Két
szoba, előszoba, mellékhelyiség átadó, esetleg egy szoba, konyhásért is. Feltételek megtudhatók Kigyó uca 45. szám 2. lépcső. 8155

Létsai bor
10 ezer, tokaji bor 18 ezer, feltört elaszmozgató 1 kg. 50 ezer, savanyított ugorka, horodós káposzta valódi borecet, takarmányrépa nagy üres ládák, horodók olcsón beszerezhetőek Sárközy Sándor fűszerkereskedőnél. 8236

Kátrány
fedél lemez és gipsz legolcsóbban kapható — Grünfeldnél Csapó uca 16 Telefon 982. 16

Egy,
esetleg 2 szoba, konyha löszáttartással és gyümölcsös kiadó. Cim a kiadóban. 18

Ki-ly
kávói mégis a legjobbak aromás zamatos, a vérvélőtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Dézserfeld-tér 11. szám. 9

Kereslet

Építési
és kereskedelmi vállalkozó csendes vagy közreműködő tőkekeresőt keres. Ajánlatokat „Tóke” jellegre a kiadó továbbítja. 8172

Finanszírozó
keresek pár millióval, falan, városban szükségem, tömegben is könnyen eladható, világrekordokkal terjesztéséhez. Hat vármegyére egvedarustási jogom van. Biztos pénz, biztos nagy jövedelem. **Ügy-nőknek nagy keresettel alkalmaztatnak. Szavozott Plimoth arany-sárga Orpiczgan kiállításokon díjazott tyúk-ek tenyésztőjaisai illetésre korlátlan mennyiségben kaphatók. Janosi uca 70. Csapó-kert. 8259**

Főzőnő
azonnalra keresek — Szent Anna 11 szám iroda. 8262

Ablaktisztító
felvétlik. Jelentkezés d. e. 11 órakor Bika szálló felelelet 16. 8256

Nyári lakást
azonnal beköltözhető keresek magvételre villamos közelében. Virág uca 11. Telefon 11-73. 8254

Magán házat
2 szobást azonnal beköltözhető helterületen keresek megvételre. — Virág uca 11. Telefon 11-73. 8255

Erős
Laukatiró fiatal emberek portai munkára felvétetnek. Jelentkezé Bika szálló felelelet 16 szám. d. e. 11-12 között. 8271

Eladás

Eladó
Főtvas uca 43. számú sarok telkű ház, beköltözhető lakással. Értekezhetni ugyanott. 8264

Eladó
Homok uca 48. számú ház, azonnal beköltözhető lakással. Ara 52 millió korona. 8258

Föld eladó
a Halápon 40 holdas, az Ondódon 95 holdnyi van 4 és 10, 15 holdas is Ház kisebb nagyobb eladó. Pataky, Csapó uca 19. Keresztépület. 8267

Egy
házhuzamos satu eladó tiszta ul. K Tóth uca 9 8251

Alig
használt topolva háló eladó. Páti uca 1. sz. Bochnár asztalos. 8258

Eladó
1 drb. szalagfűrés, kombinálva maróval, 1 drb. abrktelő kombinálva vastagság és kefélővel, 1 drb. hosszujuk furó, 1 drb. smirgeli kőszőrűk összes. szerszámokkal, transzmisszióval szijazattal, 1 drb. 5 lóerős nyers motor, ami az összes gépeket ehajtja. Külön is eladó a fa megmunkáló gépek és külön a motor is. megtekinthető Bugyi Péter asztalos mesternél, Balmauzváros. 8044

Bocskai kertben
három nyilas szőlő eladó vagy modern családi házzal elcserélhető. Értekezni Gondó, Balintné, Szabadszállás, Pestmegeye. 8065

Eladó
tanyabirtok 21 hold, 4 hold fái szőlő, gyümölcsös, erdő, kaszáló, szántó föld, esetleg kiadó. Azonnal átvehető Szív uca 18. 8131

Beköltözhető
ház, háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó. Sestakert, Andrássy ut 29. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert, uca 4 szám. 18

Keltetőgép
és műanyva (csibenevelő ház) eladó. Bethlen uca 26. 8238

Eladó ház
Böszörményi ut 8. beköltözhető három szobás lakással. 8207

Szentanna
puszta mellett Szarvashegyi szőlőtelepen ó és új fajborok kis és nagy tételekben eladók. Értekezhetni Baross uca 11 szám alatt. 8128

Ház
eladó Bauer uca 19. háromszobás földdel, hamoncot millió, Balázs bank. Piac 89. 8228

Lercsényi 50. sz.
ház minden elfogadható árért. beköltözhető lakással eladó. — Értekezhetni Zápolya uca 3. 8187

Eladó
4 szobás családi ház, 2 szoba azonnal beköltözhető. Nyugati uca 50. szám. 8010